Kanser İlacında Uygulanmayan Tedbir

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Anayasa Mahkemesi İkinci Bölüm	12.03.2026	İhlal

ESAS NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2021/25486	Anayasa 17, Anayasa 56, HMK 389, HMK 394, 5510 sayılı Kanun 63

ÖZET

İş mahkemesi kanser ilacının bedelinin SGK'ca karşılanmasına tedbiren karar verdi; kurum ise ilacın önce hasta tarafından alınıp belgelerle iade istenmesini şart koştu. AYM, bağlayıcı tedbirin uygulanmamasında ısrarın yaşam hakkının usul boyutunu ihlal ettiğine karar verdi.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/ilac-bedeli-tedbir-karari-uygulanmamasi-yasam-hakki-aym-2021-25486/ →

Karar metni

Anayasa Mahkemesi Kararlar Bilgi Bankası sisteminde yayımlandığı hâliyle aktarılmıştır. Heyet, raportör ve vekil adları derlemeye alınmamıştır.

Başvuru Numarası : 2021/25486

Karar Tarihi : 12/3/2026

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

BAŞVURU NO: 2021/25486

(Başvuru Numarası: 2021/25486)

Karar Tarihi: 12/3/2026

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, kanser teşhisi konulan hastaya reçete edilen ilacın bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından karşılanmasına yönelik olarak verilen ihtiyati tedbir kararının uygulanmaması nedeniyle yaşam hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 11/6/2021 tarihinde başvurucuların miras bırakanı ... tarafından yapılsa da ... 2/4/2022 tarihinde vefat etmiştir. Başvurucuların başvuruyu devam ettirme konusundaki iradelerini bildirmeleri ve başvuruya devam etmelerini haklı kılabilecek maddi menfaatleri ile başvurunun sonuçlandırılması bakımından manevi menfaatlerinin olması nedeniyle bireysel başvuru açısından başvurucu sıfatı artık başvuruyu devam ettirmek isteyen mirasçılara aittir (bireysel başvuruyu yapmalarının ardından ölen başvurucular adına başvurunun devam ettirilmesi konusunda yapılan değerlendirme için bkz. ... [GK], B. No: 2020/2003, 18/9/2025, § 22). Bununla birlikte anlatım kolaylığı açısından ...den başvurucu olarak söz edilecektir.

3. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

4. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucular, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi aracılığıyla erişilen belgelere göre ilgili olaylar özetle şöyledir:

6. Başvuru formundaki tıbbi belgelere göre başvurucuya 2021 yılı Şubat ayında akciğer kanseri (bronş ve akciğer malign neoplazmı) teşhisi konulmuştur.

7. Özel ... Hastanesinde görevli tıbbi onkoloji uzman hekimi tarafından düzenlenen 18/2/2021 tarihli reçeteyle başvurucunun "Tecentriq" isimli ilacı kullanması uygun bulunmuştur.
8. Başvurucunun tedavisini üstlenen hekimin başvurusu üzerine Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu (TİTCK) 30/4/2021 tarihinde hastalığın tedavisinde "atezolizumab" etken maddeli ilacın 6 aylık kullanımının uygun görüldüğünü bildirmiştir.

9. Başvurucu "atezolizumab" etken maddeli "Tecentriq" isimli ilacın bedelinin kesinti yapılmaksızın ödenmesi istemiyle 31/5/2021 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Süreyyapaşa Sosyal Güvenlik Merkezine (SGM) başvurmuştur. SGM, söz konusu ilacın Sağlık Uygulama Tebliği'nin ek 4/A maddesindeki Bedeli Ödenecek İlaçlar Listesi'nde olmaması nedeniyle talebin reddine aynı gün karar vermiştir.

10. Başvurucu, reçete edilen ilacı kendi imkânlarıyla beş defa satın aldığını, her bir kutusu 21-25 gün aralığında kullanılması gereken ilaç için toplam 73.000 TL ödediğini, maddi durumunun fiyatı 15.000 TL olan ilacı sürekli olarak karşılamaya imkân tanımadığını belirterek ödediği ilaç bedellerinin SGK tarafından iade edilmesi ve bundan sonraki ilaç bedellerinin de yine SGK tarafından ödenmesi talebiyle sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan alacak davası açmıştır.

Başvurucu ayrıca ilaç bedelinin tedavi süresi boyunca ve kesintisiz olarak SGK tarafından karşılanması için ihtiyati tedbir talebinde bulunmuştur.

11. İstanbul Anadolu 29. İş Mahkemesi (İş Mahkemesi) 7/6/2021 tarihinde tedbir talebinin kabulüne ve ilaç bedelinin tamamının kesintisiz olarak SGK tarafından ödenmesine karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Dosya içeriğine ve davacı vekilinin sunmuş olduğu rapor içeriğine göre; davacının mevcut hastalığı nedeniyle 'TECENTRİQ' isimli ilacı kullanmak zorunda olduğu, ilaç bedelinin mevcut ekonomik durumuna göre yüksek olması ve bu bedeli karşılayamaması durumu söz konusu olup bu ilacı kullanması sağlık açısından zaruri olduğu anlaşılmakla Yasa'da belirtilen 'gecikme sebebiyle bir sakıncanın veya ciddi bir zararın doğacağından endişe edilmesi hali'nin gerçekleştiğinin kabulü gerekmekte olup, dava dilekçesi ve dosya içeriğinden dava sonucunda haklı çıkma ihtimali de bulunduğundan Anayasadaki 'sosyal devlet ilkesi' de dikkate alınarak davacının ihtiyati tedbir talebinin kabulüne karar vermek gerekmiş aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

...

Tedbir talebinin kabulü ile; dava sonuçlanıncaya kadar ve tedbir kararı hakkında yeniden bir karar verilinceye kadar davacının mevcut hastalığı nedeniyle kullanmak zorunda olduğu 'TECENTRİQ' isimli ilaç bedelinin tamamının [kesintisiz olarak] tedbir tarihinden itibaren [SGK] tarafından tedbiren karşılanmasına ... karar verildi."

12. Başvurucu 9/6/2021 tarihinde SGM'ye başvurarak tedbir kararı uyarınca ilaç bedelinin hiçbir şarta bağlı olmaksızın ve doğrudan ödenmesini talep etmiştir.

13. Başvuru formunda bildirildiğine göre SGM yetkilileri tarafından sözlü olarak doğrudan ödeme yapılmayacağı, başvurucunun satın aldıktan sonra reçete, rapor, fatura, ilaç kutusu, endikasyon dışı izin belgesi gibi belgelerle birlikte SGK'ya başvuruda bulunarak yaptığı ödemeyi iade alabileceği belirtilmiştir.

14. Başvurucu 11/6/2021 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuş ve reçete edilen ilacın herhangi bir masraf yüklenmeksizin doğrudan SGK tarafından temin edilmesi yönünde tedbir kararı verilmesini talep etmiştir.

15. Anayasa Mahkemesi SGM'den, İş Mahkemesi tarafından verilen tedbir kararı üzerine yapılan işlemler hakkında bilgi verilmesini ve ilgili belgelerin gönderilmesini istemiştir. SGM tarafından verilen cevabi yazıda geri ödeme kapsamında olmayan ilaç ödemeleriyle ilgili olarak herhangi bir sistem üzerinden veya doğrudan ilacın temin edildiği eczaneye veya hastaneye ödeme yapılmasına ilişkin bir düzenleme bulunmadığı belirtilmiştir. Ayrıca ilaç temin edildikten sonra belirtilen birtakım belgelerle SGM'ye başvuruda bulunulması hâlinde geri ödeme yapılacağı bildirilmiştir.

16. Anayasa Mahkemesi 21/6/2021 tarihinde tedbir talebinin kabulüne ve başvurucuya reçete edilen atezolizumab etken maddeli "Tecentriq" isimli ilacın bedelinin başvurucunun tedavisi

amacıyla derhâl ödenmesinin sağlanmasına karar vermiştir. Anılan ara kararın ilgili kısmı şöyledir:

"25. İş Mahkemesinin 7/6/2021 tarihli ihtiyati tedbir talebinin kabulüne dair kararında, başvurucuya reçete edilen ilacın temin edilmemesi durumunda telafisi güç zararların ortaya çıkabileceği belirtilmiştir.

26. Dolayısıyla İş Mahkemesinin ihtiyati tedbir kararına göre, 'atezolizumab' etken maddeli 'Tecentriq' isimli ilacın başvurucunun tedavisinde hayati bir öneme sahip olduğu ve başvurucunun bu ilaca derhal ulaşamaması halinde yaşamı bakımından ciddi bir tehlike ortaya çıkacağına dair yeterli deliller bulunduğu anlaşılmaktadır. İş Mahkemesi tarafından herhangi bir şart belirtilmeksizin verilen ihtiyati tedbir talebinin kabulü kararı dikkate alınarak, bahse konu ilacın başvurucunun hastalığının tedavisindeki önemi ve aciliyeti gözetildiğinde başvurucunun tedavisine kesintisiz olarak devam edilmesi gerektiği, ihtiyati tedbir kararının yerine getirilmemesi sonucu başvurucunun ilaca ulaşamaması nedeniyle maddi ve manevi bütünlüğüne yönelik ciddi bir tehlike bulunduğu ve bu tehlikenin ortadan kaldırılması konusunda gerekli tedbirlerin derhal alınması gerektiği değerlendirilmiştir.

27. İlaç bedelinin önce başvurucu tarafından ödenerek ilacın temin edilmesi ve sonrasında bir takım belgelerle SGM'ye başvurulması halinde bedelin başvurucuya geri ödenmesi şeklindeki uygulamanın İş Mahkemesinin tedbir kararının uygulanmasını imkansız hale getirebileceği ve başvurucunun hayatı ve sağlığı bakımından önemli olan ilaca ulaşmasını ve tedaviye devam edilmesini engelleyebileceği değerlendirildiğinden, İş Mahkemesinin ihtiyati tedbir kararı da dikkate alınarak ilaç bedelinin başvurucunun tedavisine devam edilmesini engelleyecek herhangi bir şarta bağlı olmaksızın karşılanmasına dair aşağıdaki tedbir kararını vermek gerekmiştir."

17. SGM dava dosyasına sunduğu 28/6/2021 tarihli yazıyla ihtiyati tedbir kararı ve hastanın 18/6/2021 tarihli başvurusuna istinaden ilaç bedeli olan 15.000 TL'nin ödendiğini belirtmiştir.

18. Başvurucu SGM'ye yazdığı 7/7/2021 tarihli dilekçesinde Anayasa Mahkemesi ve İş Mahkemesinin tedbir kararlarına istinaden söz konusu ilacın herhangi bir masrafa maruz bırakılmaksızın tedavi boyunca doğrudan SGK tarafından karşılanması gerektiğini belirtmiş ve bu kapsamda bir sonraki kullanım tarihi olan 12/7/2021'den önce temin edilmesini talep etmiştir. SGM, Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğünün yazısına istinaden anılan talebi reddetmiştir. SGM'nin 5/8/2021 tarihli yazısında belirtildiği kadarıyla Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü yazısının ilgili kısmı şöyledir:

"5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca ödenebilecek tutarlarda ödemeye dayanak belgelerin kontrolünün temini esas olup hastanede uygulanan tedavilerde; sağlık kurumu/kuruluşu fatura eki belgelerin inceleme ve kontrolünün İl Müdürlüklerince de sürdürüldüğü şekilde (hasta tabelası, epikriz, hastane eczane sistem kayıtları, barkod karekod kayıtları, reçete, fatura, hastane uygulaması kaydı vb.) sağlanabileceği, işlemlerin Tebliğ hükümleri ve Mahkeme kararı gereği uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Davaya konu olan 'atezolizumab' etkin maddeli 'TECENTRİQ İNFÜZYONLUK ÇÖZELTİ HAZIRLAMAK İÇİN KONSANTRE 1200 mg/20 ml' ticari isimli ilacın Sağlık Bakanlığınca ruhsatlı

Kısa Ürün Bilgisinde 'kanser tedavisinde uzman hekimler tarafından ve onların gözetimi altında intravenöz infüzyon şeklinde uygulanması gerektiği' belirtildiğinden hastanın 'yatarak tedavi' kapsamında tedavi edilmesi gerektiği düşünülmekte olup sağlık hizmet sunucularında ayaktan ve yatarak tedavilerde Kurumumuzca ödemesi yapılan ilaçların temini ve hangi koşullarda ödeme yapıldığı ve ayrıca davacının ilacını almak üzere serbest eczanelere başvurması halinde başvuruda bulunulan eczanenin ilgili ilacı hastaya ücretsiz olarak temin etmesi gibi bir talimatın Kurumumuzca [verilmesi mümkün değildir.]"

19. İş Mahkemesi, davalı SGK vekilinin ihtiyati tedbir kararına 21/6/2021 tarihinde yaptığı itirazı 25/11/2021 tarihinde istinaf kanun yolu açık olmak üzere reddetmiştir.

20. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 34. Hukuk Dairesi (Bölge Adliye Mahkemesi) SGK'nın itirazın reddi kararına karşı yaptığı istinaf başvurusunu 29/12/2021 tarihinde temyiz kanun yolu kapalı olarak reddetmiştir.

21. İş Mahkemesince görülen yargılama kapsamında hekim, eczacı ve aktüerya uzmanından oluşan heyet tarafından düzenlenen 23/1/2022 tarihli bilirkişi raporunda -diğerlerinin yanı sıra- hastanın davalı SGK'nın bakmakla yükümlü olduğu kişilerden olması, ilacın hayati önem taşıması, etki mekanizması bakımından hastada gereken prospektüs endikasyonunun varlığı, ilacın muadilinin/eşdeğerinin bulunmaması, ilaç için Sağlık Bakanlığının endikasyon dışı kullanım raporuna onay vermesi gibi nedenlerle başvurucunun taleplerinin davalı SGK tarafından karşılanması gerektiği belirtilmiştir.

22. Başvurucu 2/4/2022 tarihinde vefat etmiştir.

23. TİTCK 6/7/2022 tarihli yazıyla davaya konu ilacın ülkemizde ruhsatlı bir muadilinin bulunmadığını İş Mahkemesine bildirmiştir.

24. İş Mahkemesi 15/11/2022 tarihinde davanın kabulüne, davaya konu ilacın kullanılması ve ilaç bedellerinin kesintisiz olarak SGK tarafından karşılanması gerektiğinin tespitine ve aksi yöndeki SGK işleminin iptaline karar vermiştir. Ayrıca başvurucu tarafından ilaç bedellerine ilişkin olarak yapıldığı ispatlanabilen 15.000 TL tutarındaki ödemenin SGK'dan alınarak başvurucunun mirasçılarına ödenmesine hükmetmiştir. Davalı SGK bu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmuştur.

25. Bölge Adliye Mahkemesi, Yargıtay kararlarına atıf yapmak suretiyle uyuşmazlığın çözümünde etkili olabilecek ölçüde önemli deliller toplanmadan ve değerlendirilmeden karar verildiği gerekçesiyle İş Mahkemesi kararının kaldırılmasına 5/12/2023 tarihinde karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"Mahkemece; öncelikle davacıya ait tüm tedavi evrakları celp edilerek kanserin türü belirlenerek talep konusu dönemde ilacın [Sağlık Uygulama Tebliği] kapsamında olup olmadığının araştırılarak, [Sağlık Uygulama Tebliği] kapsamında ise [Sağlık Uygulama Tebliği] şartlarını sağlayıp sağlamadığı, [Sağlık Uygulama Tebliği] kapsamında değilse yukarıda açıklanan mevzuat kapsamında irdeleme yapılmak suretiyle; Kurumun bedelini karşıladığı tedavi yöntemlerinin davacının hastalığının tedavisinde kullanıp kullanılmadığı, bu tedaviler uygulanmış ise hastalığının

ilerleyip ilerlemediği, davaya konu ilacın söz konusu kanser hastalığının tedavisinde hayati öneme haiz ve kullanılmasının zorunlu olup olmadığının, dolayısıyla kullanılmasının tıbben ve fennen sigortalının iyileşmesine katkıda bulunup bulunmayacağının, ilacın hangi tür kanser hastalarında hangi evrede ve hangi dozda kullanılacağının ve bu hususların nasıl belirleneceğinin, davaya konu ilaçla yapılacak tedavinin bilinen mevcut tedavi yöntemlerine göre daha etkin ve daha yararlı olup olmadığı, yaşam süresini uzatıp uzatmadığının açıklandığı (Somutlaştırıldığı) yaşam süresini uzatıyorsa kaynak gösterilmek suretiyle açıklanacak bilimsel verilere göre ortalama ne kadar uzattığı, kemoterapiyle birlikte ilaç kullanımı söz konusu ve hastalıkta gerileme söz konusu ise görülen faydanın standart tedavi yönteminden mi yoksa dava konusu ilacın da kullanımından mı kaynaklandığı, üniversitelerin tıbbi onkoloji bilim dalından alınacak sağlık kurulu raporu ile saptanmalı, bu saptama yapılırken dosya içinde mevcut görüş, karar ve raporlarda irdelenip varsa çelişkiler giderilmeli, ayrıca bu belirleme yapılırken iyileştirme kavramından anlaşılması gerekenin sigortalı hastanın sağlığına kavuşması ve hastalığın iyileşmesi hususu olduğu göz önünde tutulmalıdır.

Bu kapsamda yapılacak araştırmalar sonucunda; davaya konu ilacın anılan hastalığın iyileşmesi için tedavisinde kullanılmasının hayati öneme haiz ve zorunlu olduğu sonucuna varıldığı taktirde ise Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu Başkanlığı vb. kuruluşlardan sorulup rayiç fiyat belirlendikten sonra ilaç bedelinin uygunluğu yönünden ve katkı payını da irdeleyecek biçimde denetime elverişli hesap raporu alınarak sonucuna göre karar verilmelidir. Yargıtay 10. HD'nin 2023/9953Esas-2023/9407Karar, 2023/3018Esas- 2023/6618Karar sayılı ilamları da bu doğrultudadır."

26. Bölge Adliye Mahkemesinin kaldırma kararından sonra yargılama 9/9/2025 tarihli duruşmaya kadar İstanbul Anadolu 29. İş Mahkemesince yürütülmüştür. Bu tarihten sonra ise dava dosyası İstanbul Anadolu 60. İş Mahkemesine devredilmiştir. Bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla yargılamanın İstanbul Anadolu 60. İş Mahkemesi önünde devam ettiği tespit edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

27. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "İhtiyati tedbirin şartları" başlıklı 389. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Mevcut durumda meydana gelebilecek bir değişme nedeniyle hakkın elde edilmesinin önemli ölçüde zorlaşacağından ya da tamamen imkânsız hâle geleceğinden veya gecikme sebebiyle bir sakıncanın yahut ciddi bir zararın doğacağından endişe edilmesi hâllerinde, uyuşmazlık konusu hakkında ihtiyati tedbir kararı verilebilir."

28. 6100 sayılı Kanun'un "İhtiyati tedbir kararına karşı itiraz" başlıklı 394. maddesinin (1) ve (5) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Karşı taraf dinlenmeden verilmiş olan ihtiyati tedbir kararlarına itiraz edilebilir. Aksine karar verilmedikçe, itiraz icrayı durdurmaz.

(5) İtiraz hakkında verilen karara karşı, kanun yoluna başvurulabilir. Bu başvuru öncelikle incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Kanun yoluna başvurulmuş olması, tedbirin uygulanmasını durdurmaz."

29. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı, sosyal sigortalar ile genel sağlık sigortası bakımından kişileri güvence altına almak; bu sigortalardan yararlanacak kişileri ve sağlanacak hakları, bu haklardan yararlanma şartları ile finansman ve karşılanma yöntemlerini belirlemek; sosyal sigortaların ve genel sağlık sigortasının işleyişi ile ilgili usûl ve esasları düzenlemektir."

30. 5510 sayılı Kanun'un "Sağlık hizmetleri ve diğer haklar ile bunlardan yararlanma" başlıklı 62. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun gereğince genel sağlık sigortasından sağlanacak sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlanmak, genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için bir hak, Kurum için ise bu hizmet ve hakların finansmanını sağlamak bir yükümlülüktür.
Sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan genel sağlık sigortalısı ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler yararlandırılır.

Bu Kanun kapsamındaki kişilere sağlanacak sağlık hizmetleri ve diğer haklar ile kişilerden alınan primlerin tutarı arasında ilişki kurulamaz."

31. 5510 sayılı Kanun'un "Finansmanı sağlanan sağlık hizmetleri ve süresi" başlıklı 63. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Genel sağlık sigortalısının ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlıklı kalmalarını; hastalanmaları halinde sağlıklarını kazanmalarını; iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanmasını, iş göremezlik hallerinin ortadan kaldırılmasını veya azaltılmasını temin etmek amacıyla Kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri şunlardır:

...

b) Kişilerin hastalanmaları halinde ayakta veya yatarak; hekim tarafından yapılacak muayene, hekimin göreceği lüzum üzerine teşhis için gereken klinik muayeneler, laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemleri, konulan teşhise dayalı olarak yapılacak tıbbî müdahale ve tedaviler, hasta takibi ve rehabilitasyon hizmetleri, organ, doku ve kök hücre nakline ve hücre tedavilerine yönelik sağlık hizmetleri, acil sağlık hizmetleri, ilgili kanunları gereğince sağlık meslek mensubu sayılanların hekimlerin kararı üzerine yapacakları tıbbî bakım ve tedaviler.

...

f) Yukarıdaki bentler gereğince sağlanacak sağlık hizmetleriyle ilgili teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi

kullanımına mahsus tıbbî cihaz, tıbbî sarf, iyileştirici nitelikteki tıbbî sarf malzemelerinin sağlanması, takılması, garanti süresi sonrası bakımı, onarılması ve yenilenmesi hizmetleri.

...

(Değişik fıkra: 6/2/2014-6518/81 md.) Kurum, finansmanı sağlanacak sağlık hizmetlerinin teşhis ve tedavi yöntemleri ile (f) bendinde belirtilen sağlık hizmetlerinin türlerini, miktarlarını ve kullanım sürelerini, ödeme usul ve esaslarını Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının görüşünü alarak belirlemeye yetkilidir. Ancak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının görüşünün alınması (f) bendinde belirtilen ortez, protez ve diğer iyileştirici nitelikteki araç ve gereçlerin miktarını, standartlarını, sağlanmasını, uygulanmasını, kullanma sürelerini ve garanti süresi sonrası bakım, onarım ve yenilenmesi hususlarını kapsar. Kurum, bu amaçla komisyonlar kurabilir, ulusal ve uluslararası tüzel kişilerle işbirliği yapabilir. Komisyonların çalışma usul ve esasları Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak Kurumca belirlenir.

...

(Değişik fıkra: 6/2/2014-6518/81 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığının görüşü üzerine Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

32. 5510 sayılı Kanun'un "Sağlık hizmetlerinin sağlanma yöntemi ve sağlık giderlerinin ödenmesi" başlıklı 73. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bu Kanuna göre sağlık hizmetleri, Kurum ile yurt içindeki veya yurt dışındaki sağlık hizmeti sunucuları arasında yapılan sözleşmeler yoluyla ve/veya bu Kanun hükümlerine uygun olarak genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularından satın aldıkları sağlık hizmeti giderlerinin ödenmesi suretiyle sağlanır."

B. Uluslararası Hukuk

33. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) "İnsan haklarına saygı yükümlülüğü" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Yüksek Sözleşmeci Taraflar kendi yetki alanları içinde bulunan herkesin, bu Sözleşme'nin birinci bölümünde açıklanan hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlarlar."

34. Sözleşme'nin "Yaşam hakkı" başlıklı 2. maddesinin (1) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Herkesin yaşam hakkı yasayla korunur..."

35. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Sözleşme'ye taraf bir devletin yetkililerinin genel olarak halka sunmayı taahhüt ettikleri sağlık hizmetlerinden mahrum bırakarak bir bireyin hayatını riske attıklarının gösterildiği hâllerde Sözleşme'nin 2. maddesi kapsamında bir sorunun ortaya çıkabileceğini değerlendirmektedir (Kıbrıs/Türkiye [BD], B. No: 25781/94, 10/5/2001, § 219; Lopes de Sousa Fernandes/Portekiz [BD], B. No: 56080/13, 19/12/2017, § 173).

36. Yakın zamana kadar anılan ilkeye atıfta bulunularak incelenen davalar; başvuruculaların (i) belirli bir geleneksel tedavi şeklinin gerektirdiği masrafları karşılayamamaları nedeniyle devletin bu masrafları ödemesi gerektiği veya (ii) tıbbi tedavi için ruhsatsız tıbbi ürünlere erişimlerinin sağlanması gerektiği iddialarıyla ilgilidir (Lopes de Sousa Fernandes/Portekiz, § 174). İlk iddianın değerlendirildiği başvurularda AİHM ya başvurucularla benzer durumdaki diğer kişilerle eşit düzeyde yeterli tıbbi tedavi ve imkânların sağlandığı kanaatine vardığı için ya da başvurucular hayatlarının riske atıldığına dair herhangi bir kanıt sunamadıkları için 2. maddenin ihlal edildiğine karar vermemiştir [Nitecki/Polanya (k.k.), B. No: 65653/01, 21/3/2002; Pentiacova ve diğerleri/Moldova (k.k.), B. No: 14462/03, 4/1/2005; Gheorghe/Romanya (k.k.), B. No: 19215/04, 22/9/2005; Wiater/Polonya (k.k.), B. No: 42290/08, 15/5/2012]. İkinci iddianın dile getirildiği Hristozov ve diğerleri/Bulgaristan (B. No: 47039/11 ve 358/12, 13/11/2012) başvurusunda ise AİHM, ruhsatsız tıbbi ürünlere erişimi düzenleyen yönetmeliklerde bir kusur bulmamış ve Sözleşme'nin 2. maddesinin ölümcül hastalar için ruhsatsız tıbbi ürünlere erişimin belirli bir şekilde düzenlenmesini gerektirecek şekilde yorumlanamayacağını düşünmüştür.

37. AİHM, sağlık hizmetleri alanında kamu fonlarının tahsisi gibi konuların kendisinin taraf olması gereken bir konu olmadığı ve sınırlı kaynaklarının nasıl tahsis edileceğini düşünüp karar vermenin Sözleşme'ye taraf devletlerin yetkili makamlarına ait olduğu zira bu makamların kıt kaynaklar karşısında ilgili talepleri değerlendirmek ve değerli ihtiyaçlar arasında yapılması gereken zor seçimlerin sorumluluğunu almak konusunda kendisinden daha iyi bir konumda oldukları kanaatindedir (Wiater/Polonya, § 39; Pentiacova ve diğerleri/Moldova).

38.

Panaitescu/Romanya (B. No: 30909/06, 10/4/2012) başvurusunda, devletin ulusal mahkemeler tarafından emredilen uygun sağlık hizmetini sağlamayıp başvurucunun hayatının kaçınılmaz olarak riske atılmasını önleyemediği kanaatine varılarak usul ihlali tespit edilmiştir. Bu başvuru; yerel mahkemelerin söz konusu kişinin böyle bir hakka sahip olduğunu tespit ettiği koşullarda, yerel makamların hastaya belirli, maliyetli bir kanser ilacını ücretsiz olarak sağlamayı reddetmesiyle ilgili çok istisnai bir davadır (Lopes de Sousa Fernandes/Portekiz, § 176).
39. Öte yandan AİHM'e göre yaptığı denetim, yerel mahkemeler tarafından verilen cezaların infaz edilme şeklini de kapsamaktadır. Örneğin Enukıdze ve Gırgvlıanı/Gürcistan (B. No: 25091/07, 26/4/2011, §§ 269, 275) başvurusunda -diğerlerinin yanı sıra- hükümlülerin erken tahliye edilmeleri nedeniyle gösterilen makul olmayan hoşgörü nedeniyle 2. maddenin usule ilişkin kısmının ihlal edildiğine karar vermiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

40. Anayasa Mahkemesinin 12/3/2026 tarihinde yaptığı toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Adli Yardım Talebi

41. Başvurucu, adli yardım talebinde bulunmuştur.

42. Anayasa Mahkemesinin ... ([2. B.], B. No: 2012/1181, 17/9/2013) kararında belirtilen ilkeler dikkate alınarak geçimini önemli ölçüde güçleştirmeksizin yargılama giderlerini ödeme gücünden yoksun olduğu anlaşılan başvurucunun açıkça dayanaktan yoksun olmayan adli yardım talebinin kabulüne karar verilmesi gerekir.

B. Yaşam Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

43. Başvurucu yakalandığı hastalığın tedavisi kapsamında reçete edilen, hayati öneme sahip ilacın temin edilmemesinin veya temininin zorlaştırılmasının yaşamını tehlikeye soktuğunu ileri sürmüştür. Başvurucu ayrıca ilaç bedelini doğrudan karşılamayan SGK'nın İş Mahkemesinin ihtiyati tedbir kararını -veriliş amacına uygun olarak- yerine getirmediğini ve ödeme gücü bulunmamasına rağmen söz konusu ilacı kendisinin satın almasını beklediğini beyan ederek yaşam hakkı ve adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiğinden yakınmıştır.

44. Bakanlık görüşünde, öncelikle İş Mahkemesinin ihtiyati tedbir kararına itiraz edildiğine dair bir bilgi ya da belge bulunmaması ve söz konusu yargılamanın devam etmesi nedeniyle başvuru yollarının tüketilip tüketilmediği hususunun başvurunun kabul edilebilirliğine ilişkin değerlendirmede dikkate alınması gerektiği belirtilmiştir. Esasa ilişkin olarak ise devletin sağlık hizmetlerini tesis etmekteki pozitif yükümlülüğünün koşulsuz ve sınırsız olmadığı vurgulanarak yapılacak değerlendirmede Anayasa Mahkemesi ve AİHM içtihadı ve somut olayın kendine özgü şartlarının dikkate alınması gerektiği ifade edilmiştir.

45. Başvurucular, Bakanlık görüşüne karşı beyanlarında hukuka uygun olarak verilen ihtiyati tedbir kararının uygulanmaması üzerine bireysel başvuruda bulunulduğundan başvuru yollarının tüketilmemesinin söz konusu olmadığını vurgulamıştır. Başvurucular ayrıca Anayasa Mahkemesince verilen tedbir kararının da ilgili kurum tarafından yerine getirilmediğini ileri sürerek başvuru formundaki iddialarını yinelemiştir.

2. Değerlendirme

46. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder. Başvuru, özü itibarıyla kanser hastalığının tedavisi kapsamında reçete edilen ve muadili bulunmayan bir ilacın SGK tarafından karşılanmasına yönelik ihtiyati tedbir kararının yerine getirilmemesine ilişkindir. Anılan hastalığın doğurduğu ciddi yaşamsal risk, somut olayın koşulları ve başvurucunun yargılama sürecinde vefat ettiği gözetildiğinde ihlal iddialarının bir bütün olarak yaşam hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

47. Anayasa'nın iddianın değerlendirilmesinde dayanak alınacak "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:
"Herkes, yaşama... hakkına sahiptir."

48. Anayasa'nın "Devletin temel amaç ve görevleri" başlıklı 5. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Devletin temel amaç ve görevleri ... kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır."

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

49. Başvuru, yargısal bir merci tarafından verilen ihtiyati tedbir kararının gereğinin yerine getirilmediği şikâyetiyle yapılmıştır. Bu nedenle bireysel başvuruda bulunulmadan önce incelenen olaya konu yargılamanın sona ermesini beklemek mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla başvuruda bireysel başvuru yollarının tüketilmesi bakımından kabul edilemezliğe karar verilmesini gerektirecek bir neden bulunmadığı değerlendirilmiştir.

50. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

51. Yaşam hakkını güvence altına alan Anayasa'nın 17. maddesi, devletin temel amaç ve görevlerini düzenleyen Anayasa'nın 5. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde devlete negatif yükümlülükler yanında egemenliği altındaki kişilerin yaşamlarının korunması için bazı pozitif yükümlülükler de yükler (... [GK], B. No: 2014/14844, 1/12/2016, §§ 57, 58).

52. Anılan pozitif yükümlülükler kuşkusuz zorunlu askerlik görevi sırasında sunulan sağlık hizmeti için de geçerlidir. Nitekim Anayasa'nın 56. maddesinde herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu, devletin "herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak ... amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini" düzenleyeceği ve bu görevini kamu kesimindeki ve özel kesimdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getireceği kurala bağlanmıştır. Bu sebeple devlet; sağlık hizmetlerini, kamu veya özel sağlık kuruluşları tarafından yerine getirildiğine bakmadan hastaların yaşamlarının korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınabilmesini sağlayacak şekilde düzenlemek zorundadır (... [1. B.], B. No: 2013/2839, 3/4/2014, §§ 34, 35; ..., §§ 59, 60). Şüphesiz bu düzenlemeler, sağlık personellerinin sahip olmaları gereken yüksek mesleki standartları da içermelidir (... [2. B.], B. No: 2019/24231, 23/2/2022, § 81).

53. Devletin bireylere sağlık hizmeti sunma konusundaki yükümlülüğü, ülkenin sosyal ve ekonomik gerçekleriyle yakından ilgilidir. Bu nedenle devlet, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılabilmesi noktasında, kaynakların tahsis edildiği alanlara ilişkin bazı sınırlamalar öngörebilir. Dolayısıyla sağlık hizmeti sunma konusunda devletin pozitif yükümlülüğünün ekonomik sınırları belirlenirken devletin kamu kaynaklarını kullanma konusundaki takdir hakkı ile tedavi ücretlerinin bireylere yüklediği ekonomik külfet arasında makul bir denge kurulmalıdır (... [1. B.], B. No: 2013/3382, 4/11/2015, § 40).

54. Devletin vücut bütünlüğünü koruma konusundaki ödevi, sağlık hizmetlerinin mutlak anlamda ücretsiz olarak sağlanacağı şeklinde yorumlanamaz. Bununla birlikte Anayasa'nın 56. maddesi gereği devletin, sağlık hizmetlerini düzenleme ve planlama konusunda üzerine yüklenen sorumluluk çerçevesinde oluşturulan genel sağlık sigortası sistemi vasıtasıyla sağlık hizmetlerinin finansmanına katılması yasayla öngörülebilir. Ancak bu durumda dahi kamu kaynaklarını kullanma ve hangi kamu hizmetlerine öncelik tanınacağını belirleme konusunda kamu otoritelerinin geniş bir takdir yetkisi bulunmaktadır (..., § 41).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

55. Başvuruya konu şikâyet akciğer kanseri hastalığının tedavisi kapsamında uzman hekim tarafından reçete edilen "Tecentriq" isimli ilacın bedelinin tamamının SGK tarafından karşılanmasına yönelik ihtiyati tedbir kararının yerine getirilmediğine ilişkindir.

56. Yaşam hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülükleri kapsamında devlet, yaşam hakkını korumak için oluşturulan yasal ve idari çerçevenin gereği gibi uygulanmasını ve bu hakka yönelik ihlallerin durdurulup cezalandırılmasını sağlayacak etkili bir yargısal sistem kurmakla da yükümlüdür (..., § 61). Bu usul yükümlülüğü, hastaların yaşamlarının korunmasına yönelik gerekli tedbirlere ilişkin olarak yargı makamlarınca verilen kararın yerine getirilmesiyle ilgili süreci de kapsar. Yargı makamlarınca alınmasına karar verilen tedbirlerin alınmaması, devletin yaşam hakkı kapsamındaki usul yükümlülüğüyle bağdaşmaz (benzer yönde değerlendirmeler içeren AİHM kararı için bkz. § 39).

57. Başvuruya konu ihtiyati tedbir kararı söz konusu ilacın başvurucunun tedavisi bakımından zorunlu olduğu gerekçesiyle verilmiş, SGK'nın bireysel başvuru tarihinden sonra bu karara karşı yaptığı itiraz ve istinaf kanun yolu başvuruları ise reddedilmiştir (bkz. §§ 11, 19, 20). 6100 sayılı Kanun'un 394. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca aksine karar verilmediği sürece ihtiyati tedbir kararına yapılan itiraz, kararın icrasını durdurmamaktadır. Yine aynı maddenin (5) numaralı fıkrasında karara karşı kanun yoluna başvurulmasının tedbirin uygulanmasını durdurmayacağı açık bir biçimde düzenlenmiştir. Dolayısıyla bireysel başvurunun yapıldığı tarih itibarıyla yetkili ve görevli bir mahkeme tarafından verilmiş, hukuken geçerli ve uygulanabilir nitelikte bir ihtiyati tedbir kararı bulunduğu açıktır. Davalı SGK da yargısal süreçte bu kararın geçersizliğine veya kendisini adı geçen ilacı temin yükümlülüğü altına sokmadığına ilişkin bir itiraz ileri sürmemiştir.

58. Yukarıda ifade edildiği şekilde sağlık hizmetlerinin sunumu da dâhil olmak üzere kamu kaynaklarını kullanma ve hangi kamu hizmetlerine öncelik tanınacağını belirleme konusunda kamu otoritelerinin geniş bir takdir yetkisi bulunmaktadır (bkz. § 54). Ancak bu takdir yetkisi bireylere belirli sağlık hizmetlerine ücretsiz olarak erişim hakkı tanıyan mahkeme kararlarının mevcut olduğu hâllerde söz konusu değildir. Böylesi durumlarda kamusal makamlar sunulacak sağlık hizmetinin devlete yükleyeceği maddi külfetin ağırlığından hareketle mahkeme kararlarını uygulamama, kısmen uygulama veya zamanında uygulamama konusunda herhangi bir takdir yetkisine sahip değildir. Diğer bir ifadeyle kamu hizmetinin toplumu oluşturan tüm bireyler yönünden sağlıklı bir biçimde sürdürülebilmesi için sınırlı kamusal kaynakların etkili ve verimli kullanılmasına ilişkin

gereklilik kamu otoritelerinin yargı kararları ile kendilerine yüklenen ödevleri ihmal etmeleri bakımından geçerli bir mazeret olarak kabul edilemez.

59. Başvurucu, ihtiyati tedbir kararına istinaden ilgili kamu kurumundan ilaç bedelinin hiçbir şarta bağlı olmaksızın doğrudan ödenmesini talep etmiştir. Bu talep ilacın önce hasta tarafından bedeli ödenerek satın alınması ve sonrasında birtakım belgelerle yapılacak başvurunun ardından bedelin hastaya geri ödenmesi şeklindeki uygulama gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. SGK'nın belirtilen gerekçeye dayanarak ilaç temini talebini reddetmesi sonrasında yapılan bireysel başvuru kapsamında Anayasa Mahkemesi, ihtiyati tedbir kararını da dikkate alarak ilaç bedelinin başvurucunun tedavisine devam edilmesini engelleyecek herhangi bir şarta bağlı olmaksızın karşılanmasına yönelik tedbir kararı vermiştir (bkz. § 16).

60. SGK, İş Mahkemesine sunduğu 28/6/2021 tarihli yazıyla ihtiyati tedbir kararı ve hastanın 18/6/2021 tarihli başvurusuna istinaden ilaç bedeli olan 15.000 TL'nin ödendiğini belirtmiştir. Ancak SGK bu ödemeden sonraki süreçte de yukarıda yer verilen gerekçelere dayanarak ilaç teminine yönelik talepleri reddetmeye devam etmiştir.

61. Bireysel başvuru tarihinde bir kutusu 15.000 TL olan (inceleme tarihi itibarıyla ürünün güncel fiyatı 107.865,05 TL'dir.) ve her üç haftada bir yeniden alınması gereken ilacın başvurucu tarafından temin edilip kullanıldıktan sonra muhtelif belgelerin ibrazı üzerine bedelinin geri alınabileceğine dair uygulama başvurucunun ilaca erişimini sağlamaya yönelik ihtiyati tedbir kararı ile Anayasa Mahkemesinin 21/6/2021 tarihli tedbir kararının amacıyla çelişmektedir. İş Mahkemesinin de tespit ettiği üzere başvurucunun ekonomik durumu itibarıyla böyle bir bedeli ödeyerek ilacı temin etmesi mümkün olmadığından ilaç bedelinin hiç ödenmemesi ile ödemenin belirli koşullara bağlı olarak sonradan yapılmasının kabulü arasında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Her iki durumda da başvurucu ilaca ulaşamamakta, başvurucunun tedavisine başlanamamakta, geç başlanmakta veya devam eden tedavisi aksamaktadır.

62. Eldeki olayda ilgili kamu kurumu İş Mahkemesi tarafından verilen ve başvurucuya Tecentriq isimli ilaca ücretsiz erişim hakkı tanıyan ihtiyati tedbir kararını anlamsız hâle getiren bürokratik uygulamalara dayanarak ilacın herhangi bir koşula bağlanmadan ücretsiz olarak temini taleplerini ısrarlı bir şekilde reddetmiştir. Yakalandığı hastalık nedeniyle ciddi yaşamsal tehlikeye maruz kalan başvurucu, lehine verilen mahkeme kararına rağmen söz konusu ilaca ücretsiz olarak erişebilmek için idari ve yargısal makamlar nezdinde yoğun bir çaba sarf etmek zorunda kalmıştır. Bu itibarla ilgili kamu kurumunun hukuken bağlayıcı bir ihtiyati tedbir kararını uygulamamakta ısrar etmesinin devletin yaşam hakkı kapsamındaki pozitif yükümlülükleriyle uyuşmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

63. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının usul boyutunun ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

VI. GİDERİM

64. Başvurucu, ihlalin tespiti ile 100.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

65. Başvuruda tespit edilen yaşam hakkının usul boyutuna ilişkin hak ihlali, belirli bir ilacın ücretsiz olarak sağlanmasına ilişkin ihtiyati tedbir kararının uygulanmamasından kaynaklanmış olup lehine

ihtiyati tedbir kararı verilen başvurucu bireysel başvuru sürecinde vefat etmiştir. Bu durumda yalnızca ihlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında taleple bağlı olarak başvurucular ...'e net 100.000 TL manevi tazminatın müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Adli yardım talebinin KABULÜNE,

B. Yaşam hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşam hakkının usul boyutunun İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Başvuruculaların yakınının ölümü nedeniyle 21/6/2021 tarihinde verilen tedbir kararıyla ilgili olarak DEĞERLENDİRME YAPILMASINA GEREK OLMADIĞINA,

E. Başvurucular ...'e net 100.000 TL manevi tazminatın MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

F. 40.000 TL vekâlet ücretinden oluşan yargılama giderinin başvuruculara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,
G. Ödemelerin kararın tebliğini takiben başvuruculara Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

H. Kararın bir örneğinin bilgi için İstanbul Anadolu 60. İş Mahkemesine (E.2026/290) ve Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 12/3/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.